

17. 1. 2013

ID: 88496

Doručování společníku

Nepožádal-li společník, aby společnost poté, co se změnila jeho adresa, promítla tuto změnu do seznamu společníků, ač takovou možnost měl, zanedbal sám ochranu svých práv a takové zanedbání nelze interpretovat v neprospěch společnosti.

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 29 Cdo 1982/2011, ze dne 24.10.2012)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v právní věci navrhovatelky O. P., zastoupené JUDr. D.M., advokátem, se sídlem v P., za účasti S. - Service and Co s. r. o., se sídlem v P., zastoupené opatrovníkem Mgr. P.Ř., advokátem, se sídlem v P., o neplatnost usnesení valné hromady, vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 3 Cm 158/2006, o dovolání navrhovatelky proti usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 10. listopadu 2010, č. j. 7 Cmo 16/2010-100, tak, že dovolání proti té části prvního výroku usnesení odvolacího soudu, jíž byl změněn výrok III. usnesení soudu prvního stupně o nákladech řízení, a proti druhému, třetímu a čtvrtému výroku usnesení odvolacího soudu, jimiž bylo rozhodnuto o nákladech odvolacího řízení, se odmítá. Ve zbývajícím rozsahu se dovolání zamítá.

Z odůvodnění :

Usnesením ze dne 30. října 2009, č. j. 3 Cm 158/2006-69, Městský soud v Praze vyslovil neplatnost všech usnesení valné hromady společnosti S.-Service and Co s. r. o. (dále jen „společnost“) konané dne 10. května 2006 (dále též jen „valná hromada“) [výrok I.] a rozhodl o nákladech řízení [výrok II. a III.].

V záhlaví označeným usnesením Vrchní soud v Praze změnil usnesení soudu prvního stupně tak, že zamítl návrh na vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady a přiznal opatrovníkovi společnosti Mgr. P. Ř. právo na odměnu a náhradu nákladů řízení před soudem prvního stupně ve výši 6.240,- Kč (výrok první), a rozhodl o nákladech odvolacího řízení (výrok druhý, třetí a čtvrtý).

Soudy vyšly z toho, že:

1/ Dopisem ze dne 13. října 2005 požádala zástupkyně společníka V. P. Mgr. P. K. navrhovatelku jakožto jedinou jednatelku společnosti o svolání mimořádné valné hromady společnosti ve věci odvolání navrhovatelky jakožto stávající jednatelky společnosti a jmenování I. B. novým jednatelem společnosti (dále též jen „žádost o svolání valné hromady“). Žádost o svolání valné hromady byla zaslána navrhovatelce na adresu Praha 10, V. 4 (dále též jen „pražská adresa“), následně uložena na poště po dobu 15 dnů a poté, pro nevyzvednutí zásilky, zaslána zpět odesílatelce.

2/ Z pozvánky ze dne 6. dubna 2006 (dále též jen „pozvánka na valnou hromadu“) vyplývá, že společník V. P. svolal řádnou valnou hromadu společnosti na 10. května 2006 v 10:30 hod; jako bod pořadu jejího jednání je uvedeno též odvolání navrhovatelky z funkce jednatelky společnosti.

3/ Pozvánka na valnou hromadu byla navrhovatelce a společníku A. P. odeslána na adresu V. dům 59, byt 172, N.T. 622052, Ruská republika (dále též jen „ruská adresa“). Podle potvrzení Pošty Ruska N.T. byla uvedená zásilka vrácena zpět odesílateli, a to z důvodu odmítnutí jejího převzetí.

Soud prvního stupně uvedl, že společník V. P. (jehož podíl ve společnosti činí 25%) byl oprávněn svolat valnou hromadu, neboť žádost o svolání valné hromady byla navrhovatelce řádně doručena, když byla odeslána doporučeně na pražskou adresu, daná zásilka byla uložena, avšak navrhovatelka si ji nevyzvedla, což nelze přičítat k tíži společníka.

Pozvánka na valnou hromadu však podle soudu prvního stupně nebyla navrhovatelce řádně doručena, neboť tato jí byla odeslána na ruskou adresu, nikoliv na pražskou adresu, když obě adresy jsou sice uvedeny v obchodním rejstříku, avšak pražská adresa byla zapsána do obchodního rejstříku později (až v roce 2000).

Soud poukázal na to, že z odmítnutí převzetí zásilky obsahující pozvánku na valnou hromadu doručované na ruskou adresu není zřejmé, zda jej učinila navrhovatelka, či jiná osoba žijící v daném bytě, a V. P. tak měl pozvánku znovu odeslat na pražskou adresu, neboť mohl předpokládat, že navrhovatelka, jakožto jednatelka české společnosti, se na této adrese zdržuje.

Odvolací soud potvrdil závěr soudu prvního stupně, podle něhož V. P. byl oprávněn sám svolat valnou hromadu, neboť žádost o její svolání ze dne 13. října 2005 byla doručena na adresu uvedenou v obchodním rejstříku v rámci údajů o navrhovatelce jako jednatelce společnosti, uložení zásilky na poště bylo navrhovatelce oznámeno dne 14. října 2005, čímž se žádost o svolání valné hromady dostala do její dispoziční sféry, a skutečnost, že se navrhovatelka s jejím obsahem fakticky neseznámila, nelze přičítat k tíži odesílatele.

Na rozdíl od soudu prvního stupně dospěl odvolací soud k závěru, podle něhož byla navrhovatelce řádně doručena také pozvánka na valnou hromadu, neboť jí byla doručena na adresu uvedenou v obchodním rejstříku v rámci údajů o navrhovatelce jakožto společníci společnosti. Převzetí dané zásilky její adresáti odmítli, což je projev vůle, který společnost nemohla nijak ovlivnit, a adresáti jí dali najevo, že se s obsahem zásilky odmítli seznámit, ačkoliv objektivně tuto možnost měli. Z potvrzení ruské pošty přitom jasně vyplývá, že důvodem vrácení předmětné zásilky odesílateli bylo odmítnutí jejího převzetí, nikoliv skutečnost, že by se adresáti na uvedené adrese nezdržovali. Za této situace neměl V.P. důvod doručovat pozvánku na další adresu společnice uvedenou v obchodním rejstříku, neboť zásilka se dostala do dispoziční sféry navrhovatelky.

Odvolací soud poukázal rovněž na to, že navrhovatelka jako jednatelka společnosti byla povinna vést seznam společníků a jako společnice byla povinna oznámit společnosti případné změny doručovacích adres. Neučinila-li tak, jde tato skutečnost k její tíži a Vladimír Petaev postupoval správně, když pozvánku na valnou hromadu doručoval pouze na jemu známé adresy společníků zapsané v obchodním rejstříku.

Navrhovatelka napadla rozhodnutí odvolacího soudu v celém rozsahu dovoláním, opírajíc jeho přípustnost o ustanovení § 237 odst. 1 písm. a/ o. s. ř., uplatňujíc přitom dovolací důvody dle § 241a odst. 2 o. s. ř. a navrhuje, aby rozhodnutí odvolacího soudu bylo zrušeno a věc byla vrácena tomuto soudu k dalšímu řízení.

Vada řízení, jež měla za následek nesprávné rozhodnutí ve věci, spočívá dle názoru dovolatelky v tom, že účastníkem řízení měl být v projednávané věci rovněž I. B., neboť napadeným usnesením valné hromady byl tento jmenován novým jednatelem společnosti, bylo tedy rozhodováno též o jeho právech a povinnostech.

Dále dovolatelka namítá, že na jednání před odvolacím soudem konaném dne 10. listopadu 2010 označila a navrhla provést důkazy k prokázání skutečnosti, že ostatní společníci (tedy i V. P.) věděli o tom, že navrhovatelka se z adresy V. dům 59, byt 172, N.T. 622052, odstěhovala, a zároveň znali adresu, na které se nyní zdržuje, odvolací soud však navržené důkazy pro nadbytečnost neprovedl.

Poukazuje na to, že v projednávané věci se uplatňuje zásada vyšetřovací, soud však žádné důkazy k prokázání skutečnosti, zda se dovolatelka zdržovala na uvedené adrese, nevyhledával, ani ji nepoučil podle § 118a odst. 1 a 3 o. s. ř. o tom, že nevylicila všechny rozhodné skutečnosti a nenavrhla důkazy k prokázání svých tvrzení. Uvádí, že jinak by předložila důkazy o tom, že se v daném čase na daném místě vůbec nezdržovala. V uvedeném postupu soudu spatřuje dovolatelka další vadu řízení, jež měla dle jejího názoru za následek nesprávné rozhodnutí ve věci.

Dovolatelka nesouhlasí se závěrem odvolacího soudu, podle něhož postačuje, aby pozvánka na valnou hromadu byla zaslána na jednu z adres společníka uvedených v obchodním rejstříku v případě, že je vedle této adresy zapsána ještě další, „novější“ adresa a je-li možné prokázat, že odesílatel pozvánky věděl o tom, že společník se na dané adrese nezdržuje. Namítá, že v takovém případě znalost „správné adresy“ vylučuje připuštění doručování výlučně na adresu zapsanou v obchodním rejstříku.

Pro případ, že by se Nejvyšší soud přiklonil k závěru, že je možné doručovat na poslední známou adresu zapsanou v obchodním rejstříku, poukazuje dovolatelka na to, že pozvánka na valnou hromadu jí byla zaslána na adresu, která byla do obchodního rejstříku zapsána jako první, nikoliv jako poslední (nejnovější). Je přitom podle jejího názoru nerozhodné, zda je daná adresa zapsána v rámci údajů o navrhovatelce jakožto jednatelce, nebo jako společníci společnosti, když jde stále o totožnou osobu.

Dovolání proti té části prvního výroku usnesení odvolacího soudu, již byl změněn výrok III. usnesení soudu prvního stupně o nákladech řízení, a proti druhému, třetímu a čtvrtému výroku usnesení odvolacího soudu, jimiž bylo rozhodnuto o nákladech odvolacího řízení, je Nejvyšší soud bez dalšího odmítl jako objektivně nepřipustné (srov. usnesení Nejvyššího soudu uveřejněné pod číslem 4/2003 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek).

Dovolání proti prvnímu výroku rozhodnutí odvolacího soudu ve věci samé je přípustné podle § 237 odst. 1 písm. a/ o. s. ř.; není však důvodné.

Jelikož v projednávané věci je dovolání přípustné, zabýval se Nejvyšší soud nejprve tím, zda řízení netrpí vadami uvedenými v ustanovení § 242 odst. 3 o. s. ř., které mohly mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci.

Dovolací námitka, podle níž se řízení měl účastnit I. B., může být podle svého obsahu jediné poukazem na (údajnou) zmatečnostní vadu podle § 229 odst. 3 o. s. ř., tj. že nesprávným postupem soudu byla jmenovanému odňata možnost jednat před soudem. I kdyby se však o zmatečnostní vadu jednalo, mohl by ji úspěšně uplatnit jen ten, koho se důvod zmatečnosti týká (tj. v projednávané věci právě I. B.). K vadě podle § 229 odst. 3 o. s. ř. totiž přihlíží soud příslušný k rozhodnutí o žalobě pro zmatečnost jen tehdy, byla-li v průběhu řízení nesprávným postupem soudu odňata možnost jednat před soudem tomu, kdo podal žalobu pro zmatečnost (srov. obdobně rozsudek Nejvyššího soudu uveřejněný pod číslem 69/2001 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, jehož závěry, byť vztažené k právní úpravě platné do 31. prosince 2000, se v uvedeném ohledu plně prosadí i pro úpravu § 229 odst. 3 o. s. ř. ve znění účinném od 1. ledna 2001).

V projednávané věci ovšem o zmatečnostní vadu ve smyslu § 229 odst. 3 o. s. ř. nejde.

Řízení o vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady společnosti s ručením omezeným je statusovou věcí obchodní společnosti ve smyslu § 9 odst. 3 písm. b/ o. s. ř., v níž se účastenství podle § 200e odst. 3 o. s. ř. řídí ustanovením § 94 odst. 1 větou první o. s. ř.

Podle § 94 odst. 1 o. s. ř. v řízení, které může být zahájeno i bez návrhu, jsou účastníky navrhovatel a

ti, o jejichž právech nebo povinnostech má být v řízení jednáno. Jde-li však o řízení o neplatnost manželství nebo o určení, zda tu manželství je či není, jsou účastníky pouze manželé.

V řízení o vyslovení (určení) neplatnosti usnesení valné hromady společnosti s ručením omezeným je jednáno především o právech a povinnostech společnosti, jejíž valná hromada napadené rozhodnutí přijala. Dalším osobám, jejichž práva nebo povinnosti mohou být v řízení dotčeny, zakládá obchodní zákoník v ustanovení § 131 odst. 1 aktivní legitimaci k podání návrhu. Námitka, podle níž účastníkem řízení v projednávané věci měl být kromě navrhovatelky a společnosti také I. B., který byl napadeným rozhodnutím valné hromady jmenován jednatelem společnosti, důvodná není; účastníkem řízení o vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady společnosti s ručením omezeným totiž kromě navrhovatele je (tj. pasivně věcně legitimována je) pouze společnost, jejíž valná hromada napadené usnesení přijala.

Tento závěr nikterak jmenovaného neomezuje v ochraně jeho práv (jak mylně dovozuje dovolatelka). Ten se totiž řízení účastnit může, ale nemusí. Jinými slovy, jednatel jmenovaný usnesením valné hromady společnosti s ručením omezeným do funkce je vždy aktivně věcně legitimován k podání návrhu na vyslovení jeho neplatnosti ve smyslu § 131 obch. zák. Rozhodne-li se tohoto svého práva nevyužít (obvykle proto, že s usnesením valné hromady souhlasí), pak jeho případná neúčast v řízení (neboť zásadně jedná v řízení jménem společnosti) nemůže představovat vadu řízení již proto, že uplynutím lhůty stanovené § 131 odst. 1 větou druhou obch. zák. pro jeho uplatnění právo domáhat se vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady zaniká prekluzí.

Nadto nelze přehlédnout, že jako další prostředek ochrany práv jednatele společnosti s ručením omezeným slouží úprava § 200db odst. 6 a 7 o. s. ř. Osoba, již se zápis v obchodním rejstříku týká (zde jednatel společnosti s ručením omezeným), se může v řízení vedeném podle zmíněného ustanovení domáhat změny zápisu, jenž byl na základě napadeného usnesení valné hromady proveden (viz též usnesení Nejvyššího soudu ze dne 26. ledna 2011, sp. zn. 29 Cdo 4753/2009, jež je veřejnosti, stejně jako další rozhodnutí citovaná níže, dostupné na webových stránkách tohoto soudu a mimo to bylo uveřejněno v časopise Soudní judikatura číslo 9, ročník 2011, pod číslem 132).

Vadou řízení ve smyslu § 241a odst. 2 písm. a/ o. s. ř. není ani to, že odvolací soud pro nadbytečnost neprovedl dovolatelkou navržené důkazy ohledně prokázání skutečnosti, že Vladimír Petaev věděl o tom, že se dovolatelka z ruské adresy odstěhovala, a znal adresu, na které se nyní zdržuje, sám ohledně této skutečnosti neprovedl žádné důkazy a dovolatelku nepoučil podle § 118a odst. 3 o. s. ř. o tom, aby dané tvrzení prokázala.

Z ustanovení § 120 o. s. ř. totiž plyne, že soud, a to i v řízení ovládaném zásadou vyšetřovací, provádí dokazování pouze ohledně skutečností, jež jsou pro rozhodnutí ve věci určující. Okolnost, zda V. P. věděl o tom, že se dovolatelka na ruské adrese již nezdržuje, či nikoliv, však pro rozhodnutí v projednávané věci významná není (viz níže); jinak řečeno, na závěru, podle něhož V. P. nevěděl, že se navrhovatelka na ruské adrese již nezdržuje, odvolací soud své rozhodnutí nezaložil.

Jelikož z obsahu spisu nevyplývají žádné další vady, k jejichž existenci dovolací soud u přípustného dovolání přihlíží z úřední povinnosti (§ 242 odst. 3 o. s. ř.), zabýval se Nejvyšší soud - v hranicích právních otázek vymezených dovoláním - tím, zda je dán dovolací důvod uvedený v § 241a odst. 2 písm. b/ o. s. ř., tedy správností právního posouzení věci odvolacím soudem.

Právní posouzení věci je obecně nesprávné, jestliže odvolací soud posoudil věc podle právní normy, jež na zjištěný skutkový stav nedopadá, nebo právní normu, sice správně určenou, nesprávně vyložil, případně ji na daný skutkový stav nesprávně aplikoval.

Podle § 129 odst. 1 obch. zák. termín a program valné hromady se oznámí společníkům ve lhůtě

určené společenskou smlouvou, jinak nejméně 15 dnů přede dnem jejího konání, a to písemnou pozvánkou, nestanoví-li společenská smlouva jinak. Záležitosti neuvedené v pozvánce lze projednat, jen jsou-li přítomni na valné hromadě všichni společníci. Společník se může vzdát práva na včasné svolání valné hromady, popřípadě na její svolání způsobem, který stanoví zákon nebo společenská smlouva, prohlášením, které musí být obsaženo v zápisu z valné hromady, popřípadě v notářském zápisu o rozhodnutí valné hromady, jinak musí mít formu notářského zápisu.

Z ustanovení § 135 odst. 1 obch. zák. vyplývá, že jednatele jsou povinni zajistit řádné vedení předepsané evidence a účetnictví, vést seznam společníků a informovat společníky o záležitostech společnosti.

Již v usnesení ze dne 20. září 2006, sp. zn. 29 Odo 634/2005, Nejvyšší soud při řešení otázky, zda je akciová společnost povinna provést změnu adresy v seznamu akcionářů, je-li jí známo, že akcionář přebírá poštu na jiné adrese, než je uvedena v tomto seznamu, dospěl k závěru, podle něhož nepožádal-li akcionář, aby společnost poté, co se změnila jeho adresa, promítla tuto změnu do seznamu akcionářů, ač takovou možnost měl, zanedbal sám ochranu svých práv a takové zanedbání nelze interpretovat v neprospěch společnosti. Tento závěr se přitom obdobně prosadí i v případě společníků společnosti s ručením omezeným.

Z úplného výpisu z obchodního rejstříku vyplývá, že v rámci údajů o dovolatelce jakožto společníci společnosti byly v rozhodné době zapsány obě adresy jejího pobytu (ruská a pražská adresa).

Byly-li v obchodním rejstříku zapsány dvě adresy místa pobytu dovolatelky, nebylo povinností V. P. zjišťovat, zda se dovolatelka na uvedených adresách skutečně zdržuje, či nikoliv. Naopak, povinností dovolatelky jakožto společnice bylo oznámit bezodkladně (případnou) změnu v doručovacích adresách. Neučinila-li tak, je bez významu (srov. obdobně závěry rozsudku sp. zn. 29 Odo 634/2005), zda ostatním společníkům bylo známo, kde se skutečně zdržuje, či nikoli.

V projednávané věci přitom nelze přehlédnout ani to, že povinností dovolatelky jakožto jednatelky společnosti bylo vést seznam společníků, včetně aktuálních doručovacích adres. Jelikož dovolatelka tuto svou povinnost neplnila, společníku při svolání valné hromady nezbylo než vycházet z doručovacích adres uvedených v obchodním rejstříku.

Skutečnost, že dovolatelka změnu doručovacích adres bezodkladně neoznámila, resp. že tak učinila teprve podáním ze dne 18. září 2006, v němž požádala o doručování veškerých písemností na nové adresy v České republice a Ruské federaci, tedy po odeslání pozvánky na valnou hromadu, tak nemůže jít k tíži společnosti a na správnosti závěru, podle něhož bylo doručení pozvánky na valnou hromadu na ruskou adresu řádné, nemůže za dané situace ničeho změnit.

Jelikož dovolací důvody dle § 241a odst. 2 o. s. ř. nejsou dány, Nejvyšší soud dovolání podle § 243b odst. 2 části věty před středníkem o. s. ř. zamítl.

(zdroj: www.nsoud.cz)

© EPRAVO.CZ - Sbírnka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Určitost sankcionované povinnosti](#)

- [Pohledávka](#)
- [Náhrada škody](#)
- [Náhrada škody](#)
- [Dražba \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Insolvenční řízení a náhrada škody \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Společenství vlastníků jednotek](#)
- [Společný nájem bytu manžely \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Valná hromada \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Zemědělská půda \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Smlouva o zápůjčce, insolvence](#)